

Wij verliezen de moed niet

2 Korinthe 4.13–5.1

Rev Dr Jos M. Strenght

Den Haag 2018; Arnhem-Nijmegen 2018

Sommige dagen zijn beter dan andere. Er zijn dagen waarop het tegenzit en waarop je verdrietig bent. Soms ben je zelfs meer dan alleen verdrietig.

Vaak lijkt het leven een voortdurende opeenstapeling van dingen die stukgaan. Relaties, werk, gezondheid. Het is een eindeloze stroom van problemen die om een oplossing vragen.

En uiteindelijk stort het leven zelf in.

Wat zouden wij zijn zonder de Heere, onze God?

Als wij alleen onze problemen zien, zouden wij gemakkelijk de moed verliezen. Maar als christenen verliezen wij de moed niet.

1. Wij verliezen de moed niet

Paulus gebruikt in 2 Korinthe 4.16 de woorden:

Daarom verliezen wij de moed niet; integendeel, ook al vergaat onze uiterlijke mens, toch wordt de innerlijke mens van dag tot dag vernieuwd.

Sommige Bijbelvertalingen geven de Griekse woorden die Paulus gebruikt voor "wij verliezen de moed niet" iets anders weer.

- de moed zinkt ons niet in de schoenen;
- wij geven nooit op;
- wij bezwijken niet;
- wij raken niet ontmoedigd;
- wij worden niet terneergeslagen.

Paulus was een apostel. Misschien was hij een bijzonder soort mens? Want wij raken soms wél ontmoedigd. Soms worden wij terneergeslagen. Soms willen wij opgeven. Soms verliezen wij de moed.

Maar Paulus was geen supermens. Een paar hoofdstukken eerder schrijft hij in 2 Korinthe 2.13:

Ik had geen rust in mijn geest...

Dat heeft vrijwel dezelfde betekenis als moed verliezen.

Wij voelen ons allemaal weleens neerslachtig. Dat is heel normaal. De vraag is niet of wij soms vallen, maar de vraag is, blijven we dan liggen of staan we weer op.

Christenen onderscheiden zich niet doordat het altijd goed met ze gaat. Zij onderscheiden zich doordat zij telkens weer opstaan.

Soms weten wij het ook niet meer. Maar zelfs dan verliezen wij de hoop niet. Er zijn momenten waarop wij niet weten wat er moet gebeuren, maar toch twijfelen wij er niet aan dat God nog altijd kan ingrijpen.

Paulus vergelijkt zijn leven en ook ons leven met een aarden pot. Een pot van klei. Heel kwetsbaar. Laat hem vallen en hij breekt.

Het leven van de apostel was vol moeite en lijden. Meermalen verkeerde hij op de rand van de dood.

Sommige mensen proberen met de problemen van het leven om te gaan door hun verwachtingen heel laag te houden. Het voordeel daarvan is dat je minder snel teleurgesteld raakt. Maar als je niets meer verwacht, verdwijnt ook veel van de vreugde uit het leven.

Op ieder moment lijden in Nederland ongeveer achthonderdduizend mensen aan een depressie. Ongeveer de helft van hen heeft een ernstige depressie. Dat betekent dat ongeveer één op de twintig mensen hiermee te maken heeft.

Dat betekent ook dat er in de huizen om u heen waarschijnlijk iemand woont die aan een depressie lijdt.

Denk eens na over wat u voor zulke mensen kunt betekenen. Door hen te bemoedigen. Door woorden te spreken die opbouwen. Door een zorgzame buur te zijn. Het leven van veel mensen zou zoveel rijker zijn wanneer wij oprechte christelijke liefde aan elkaar bewezen.

En het is heel goed mogelijk dat ook één op de twintig mensen hier met een vorm van depressie worstelen.

Daar hoeft niemand zich voor te schamen. Er zijn genoeg redenen in het leven waardoor een mens de moed kan verliezen. U kent uw eigen zorgen en spanningen.

Ik wil ook zeker niet suggereren dat iemand die hiermee worstelt geen professionele hulp zou moeten zoeken. Ga naar de huisarts wanneer dat nodig is. Dat is niet verkeerd maar juist wijs.

Paulus verloor zijn moed echter niet omdat hij medicijnen tot zijn beschikking had.

En ook niet omdat hij weinig van het leven verwachtte. Integendeel.

Hij had een krachtig verlangen om het Evangelie over de hele wereld te verkondigen. Hij verwachtte grote dingen van God.

Tegelijk wist Paulus heel goed dat zijn leven voortdurend gevaar liep. De dood stond steeds voor de deur.

En als er iets is dat een mens moedeloos kan maken, dan is het wel het besef dat onze dagen geteld zijn, dat ons leven zo tijdelijk is en dat wij zo kwetsbaar zijn.

2. Want wij weten...

Maar Paulus verloor de moed niet, en hij vertelt ons ook waarom. Hij schrijft. **"Want wij weten..."**

Wij weten iets dat ons opricht wanneer wij neergebogen zijn. Wij weten iets dat sterker is dan de problemen van het leven. Wij hebben beter nieuws dan het slechte nieuws dat ons naar beneden trekt.

Wat is het geheim waardoor wij kunnen volhouden, zelfs wanneer alles uitzichtloos lijkt?

Paulus zegt:

Wij weten immers dat, wanneer ons aardse huis, deze tent, afgebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen."
(2 Korinthe 5.1)

Als het leven dat wij nu hebben alles zou zijn, hoe hopeloos zouden wij eraan toe zijn. Als u en ik niet meer zijn dan een toevallig product van een evolutionair proces, hoe weinig waarde zou ons leven dan hebben.

Als alles wat ons overkomt geen plaats had binnen een groter plan, hoe zinloos zou ons bestaan dan zijn.

Ongeveer de helft van onze bevolking gelooft niet dat er een groter verhaal is. Dats is een serieuze reden om moedeloos te worden.

En toch is het opvallend dat ieder mens verlangt naar iets dat groter is dan hijzelf. Wij willen deel uitmaken van een verhaal dat betekenis geeft aan ons leven.

De Heilige Schrift laat ons dat grote verhaal zien. God heeft ons geschapen. Hij heeft ons verlost. En Hij zal ons eenmaal verzamelen in Zijn liefdevolle armen.

Wanneer de tent van ons leven instort, wanneer de problemen zich opstapelen, wanneer de levensadem die God ons gaf ons verlaat, dan verliezen wij de moed niet. God wacht op ons.

De kwetsbare tent van ons aardse leven zal plaatsmaken voor het eeuwige huis dat God voor ons gereed heeft.

De Anglicaanse predikant William Barclay schreef eens:

Vanuit lichamelijk oogpunt is het leven misschien een langzame maar onvermijdelijke afdaling naar de dood. Maar vanuit geestelijk oogpunt is het leven een klim omhoog naar de tegenwoordigheid van God. Niemand hoeft bang te zijn voor de jaren die voorbijgaan, want zij brengen hem niet dichterbij de dood, maar dichterbij God.

Wanneer de dingen niet gaan zoals wij graag zouden willen, wanneer onze omstandigheden veel te wensen overlaten, weten wij dat er een dag komt waarop alle druk en alle onvolmaaktheid zullen verdwijnen.

God zal alle dingen nieuw maken.

Dat betekent niet dat ons leven hier op aarde onbelangrijk is. God heeft het ons gegeven en Hij wil dat wij het ten volle gebruiken. Maar juist de wetenschap dat wij deel uitmaken van Gods grote geschiedenis geeft schoonheid en vreugde aan dit kwetsbare leven. Zelfs aan de dingen die in ons leven helemaal verkeerd lijken te gaan.

Paulus zegt niet. "Wacht maar af; dit leven is niet belangrijk, alleen de eeuwigheid telt."

Integendeel, hij hecht grote waarde aan dit leven, aan wat wij doen en zelfs aan wat wij lijden.

Hij schrijft aan de Korinthiërs:

Onze uiterlijke mens vergaat wel, maar de innerlijke wordt van dag tot dag vernieuwd." (2 Korinthe 4.16)

Blijkbaar zijn de moeilijkheden die wij doormaken en de dagelijkse strijd geen nutteloze ballast, maar bouwstenen. Niet alleen voor later, maar ook voor vandaag. Onze innerlijke mens wordt van dag tot dag vernieuwd.

Juist terwijl wij ons een weg banen door alle moeiten heen, ontstaat er innerlijke standvastigheid. Onze innerlijke mens wordt vernieuwd en versterkt.

In de afgelopen jaren hebben psychologen veel onderzoek gedaan naar wat zij posttraumatische groei noemen.

Deze term werd geïntroduceerd door de psychologen Richard Tedeschi en Lawrence Calhoun van de Universiteit van Charlotte in North Carolina. Zij interviewden mensen die ingrijpende gebeurtenissen hadden meegemaakt, zoals een echtscheiding, kanker, een woningbrand of het moeten vluchten als vluchteling.

Zij ontdekten dat het verwerken van zulke ingrijpende gebeurtenissen voor velen juist een krachtige stimulans werd voor persoonlijke groei. Zij pasten zich niet alleen aan moeilijke omstandigheden aan, maar ontvingen er ook belangrijke zegeningen door.

Zij ervoeren positieve veranderingen in hun leven. Zij ontdekten een innerlijke kracht waarvan zij niet wisten dat zij die bezaten. Zij kregen meer zelfvertrouwen en meer waardering voor het leven, vooral voor de kleine dingen die zij vroeger vanzelfsprekend vonden.

En ze kregen meer medeleven met het lijden van anderen en hun relaties werden hechter en diepgaander. Eén van de meest voorkomende veranderingen was dat zij een meer geestelijke of levensbeschouwelijke kijk op het leven ontwikkelden.

3. Wij richten onze blik...

Als christenen zien wij de dingen die wij vandaag meemaken in het licht van God en van de eeuwigheid. Wij weten dat wij deel uitmaken van Zijn grote geschiedenis. Daardoor komt alles wat wij vandaag meemaken in een ander licht te staan.

Onze ziel, ons innerlijke leven, wordt sterker door alles wat wij doormaken. En de dingen die wij meemaken bereiden ons voor op "een alles overtreffend eeuwig gewicht van heerlijkheid", zoals Paulus dat hier noemt. Tenminste, als wij onze ogen gericht houden op God.

Wij hoeven niet moedeloos te worden wanneer onze omstandigheden ons naar beneden lijken te trekken, omdat wij weten dat wij bij God horen en deel uitmaken van Zijn geschiedenis. Bovendien maakt alles wat wij doormaken ons tot betere mensen.

Maar dat gebeurt niet vanzelf.

Om Gods nabijheid en hulp vandaag werkelijk te ervaren, en om te leren van alles wat wij meemaken en daardoor sterker te worden, moeten onze ogen geopend zijn.

Paulus zegt.

...terwijl wij niet letten op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet.
Want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig."
(2 Korinthe 4.18)

Kijken is iets wat je bewust doet. Het gaat veel verder dan alleen maar zien.

Wanneer ik door een bos wandel, zie ik het bos. Maar wanneer ik goed naar het bos kijk, zie ik de afzonderlijke bomen, de kleine bloemen en de verschillende kleuren.

Zien is passief.
Kijken is actief.

Wanneer wij alleen maar zien, wordt ons denken voortdurend beheerst door de chaos van wat er om ons heen gebeurt. Maar wanneer wij werkelijk kijken, zien wij veel meer dan alleen die chaotische zichtbare werkelijkheid.

Als christenen zien wij dat alles in deze wereld vergankelijk is. Maar wanneer wij goed kijken, zien wij ook Gods wereld, de onzichtbare werkelijkheid, de dingen die blijven en die werkelijk waarde hebben. Dan zien we ook het licht in de chaotische dingen om ons heen.

Wanneer het leven om u heen erg moeilijk is, wanneer u moeite hebt om de werkelijkheid van elke dag te dragen, wees dan heel bewust waarop u uw blik richt.

Tenslotte

Laat u uw hart en uw gedachten alleen vullen met de directe problemen, met alle verdriet en met alles wat verkeerd gaat? Of neemt u juist op zulke momenten de raad van Paulus ter harte om verder te kijken dan het zichtbare en uw blik te richten op Gods werkelijkheid?

Dat is geen garantie dat wij ons altijd goed zullen voelen.

Maar het is wel het beste geneesmiddel om niet onder de last van deze wereld te bezwijken, om door te gaan, steeds weer verder te gaan.

Want wij gaan de levensweg niet alleen.

God is er, altijd. Hij gaat met u mee op de weg.

Wanneer wij struikelen, verliezen wij de moed niet, maar staan wij weer op.

En wanneer de weg ten einde loopt, is Hij daar nog steeds.

Wat is dat een heerlijke boodschap!

Voor onszelf, maar ook voor onze buren en onze vrienden.

Help ook hen om verder te kijken dan hun directe zorgen.

Wijs hen op God, Die ook hen wil helpen op de weg van het leven.

Wij verliezen de moed niet.

God is met ons onderweg.

En aan het einde van de weg is Hij er nog steeds.

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.